

Death Bond...การลงทุนจากความตาย

โดย ญัฐริรา เตชะหริวัจิตร

การออกตราสารประเภท Securitization นั้น เป็นที่รู้จักกันดีว่า คืออีกทางเลือกหนึ่งในการระดมเงินทุนและการลงทุน ซึ่งก็ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่แต่อย่างใดในตลาดการเงิน เช่นเดียวกับ Death Bond หรือพันธบัตรมรณะ ที่ไม่ได้มีความแตกต่างจากตราสาร Securitized ทั่วไปแต่อย่างใด เพียงแต่ตราสารชนิดนี้มีได้ใช้สังหาริมทรัพย์ที่เราคุ้นเคยในการค้าประกัน แต่กลับนำเอากรรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นสินทรัพย์ค้ำประกัน ทำให้ได้ชื่อว่าเป็น “life settlement-backed securities” ซึ่งผลตอบแทนจากพันธบัตร จะมาจากวงเงินประกันที่บริษัทประกันต้องจ่ายให้กับผู้ได้รับผลประโยชน์ เมื่อผู้ทำประกันชีวิตเสียชีวิตลง หรือครบกำหนดอายุประกัน ทั้งนี้ หากผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขของกรรมธรรม์เสียชีวิตเร็วเท่าไร ก็จะทำให้สร้างผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือตราสารได้มากขึ้นเท่านั้น

แนวความคิดของการเกิดพันธบัตรมรณะ หรือ Death Bond ได้เริ่มขึ้นเมื่อทศวรรษ 1980 บุคคลทั่วไป มีความต้องการจะซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิต เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงให้แก่ตนเองในการใช้ชีวิตของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งเมื่อผู้เอาประกันชีวิตเสียชีวิตลง ก็จะมีผู้รับผลประโยชน์ที่ได้มีการระบุไว้ในกรรมธรรม์ โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เอาประกัน เช่น คนในครอบครัว ฯลฯ ซึ่งในบางครั้งผู้เอาประกันชีวิตได้ชำระค่าเบี้ยประกันมาช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว แต่มีเหตุจำเป็นต้องการเงินสดจำนวนหนึ่งไปใช้ก่อน จึงขายกรรมธรรม์ประกันชีวิตของตนกับคนกลางหรือโบรกเกอร์ต่างๆ เพื่อนำเงินสดมาใช้ก่อน โดยจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายกรรมธรรม์ดังกล่าวจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ได้มีการส่งเบี้ยประกันมาแล้ว และมูลค่าของวงเงินประกัน อีกทั้งเมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิต ผู้รับผลประโยชน์จะเปลี่ยนไปเป็นผู้ที่รับซื้อกรรมธรรม์นั้นๆ แทน

จากข้อความข้างต้น จึงเกิดเป็นที่มาของการมีกรรมธรรม์เป็นจำนวนมากในมือคนกลาง ซึ่งบริษัทตัวกลางได้เอากรรมธรรม์ที่รับซื้อมาทั้งหมด มารวมกันแล้วนำมาหาหนูลงเป็นพันธบัตรที่มีกรรมธรรม์ประกันชีวิตเป็นสินทรัพย์ค้ำประกัน โดยเรียกว่า Death Bonds หรือพันธบัตรมรณะ ในเวลาต่อมานั่นเอง

Death bond เป็นที่ดึงดูดใจของนักลงทุน เนื่องจากกลุ่มคนที่มีอยู่เป็นจำนวนมากอย่าง กลุ่ม baby-boomer ซึ่งนับว่าเป็นประชากรส่วนใหญ่ของโลกและอยู่ในวัยสูงอายุ คนกลุ่มนี้ก็มีการทำประกันชีวิตกันเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีผู้เอาประกันหลายคนพบว่า ค่าเบี้ยประกันแพงจนเกินไป และอีกหลายๆคนพึงพอใจกับการได้เงินสดก่อนมากกว่า จึงมีความต้องการขายกรรมธรรม์ของตน ซึ่งการทำประกันชีวิตก็ได้มีข้อเสนอที่ให้โอกาสแก่บุคคลผู้เอาประกันสามารถขายกรรมธรรม์ของตนแก่นักลงทุนได้ โดยผู้ซื้อกรรมธรรม์จะเป็นผู้จ่ายค่าเบี้ยประกันต่อไปจนกว่าผู้ขายจะเสียชีวิตลง หรือครบกำหนดอายุประกัน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ปัจจุบันมีจำนวนกรรมธรรม์ที่เข้าสู่ระบบเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนมีจำนวนมากเพียงพอที่จะนำมาพัฒนาออกเป็นตราสารชนิดใหม่ๆ อย่าง Death Bond

Death bond ไม่อ่อนไหวไปตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆในตลาดการเงิน จึงถือว่าการสร้างการป้องกันความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ท่ามกลางความไม่แน่นอนที่เพิ่มขึ้นในโลกของการเงิน อีกทั้งเนื่องจากนักลงทุนพยายามหาทางเลือกใหม่ๆ ในการสร้างรายได้และผลกำไรถึงแม้ว่าพันธบัตรชนิดนี้จะมีความเสี่ยงต่ำในมุมมองของนักการเงินหลายคน เนื่องจากมีกระแสผลตอบแทนกลับเข้ามาอย่างต่อเนื่อง จากอายุขัยที่แตกต่างกันของผู้เอาประกันต่างๆในกรรมธรรม์ที่หนุนหลัง Death bond แต่ในปัจจุบัน แนวโน้มอายุขัยของคนเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากวิทยาการด้านการแพทย์ที่มีความก้าวหน้ามากกว่าในอดีต ทำให้คนเสียชีวิตกันช้าลง กระแสรายได้ที่ได้รับจึงอาจไม่ตรงกับที่ได้คาดการณ์ไว้ ทำให้พันธบัตรมีผลตอบแทนที่ต่ำลง และยังคงมีอุปสรรคทางด้านศานาทัศนคติและความเชื่อของบางกลุ่ม ที่ไม่เห็นด้วยกับการนำเรื่องของความตายมาเชื่อมโยงกับการลงทุนเพื่อหวังกำไร

อย่างไรก็ตาม ตราสารลักษณะนี้กำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในหลายๆประเทศ ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจมากกว่าให้โทษ อีกทั้งเป็นอีกทางเลือกในการลงทุนสำหรับนักลงทุนที่ต้องการทางเลือกการลงทุนแบบใหม่ ที่มีระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้